

УДК 35:351:303.01

Матвеєнко Ірина Володимирівна

*кандидат наук з державного управління, доцент,
доцент кафедри місцевого самоврядування та розвитку територій
Національний університет «Одеська політехніка»*

Matvieienko Iryna

*Candidate of Sciences in Public Administration, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Local Self-Government and Territorial
Odesa Polytechnic National University
ORCID: 0000-0002-2567-9668*

DOI: 10.25313/2617-572X-2024-6-10052

МОДЕЛІ КОЛЕКТИВНОГО ВПЛИВУ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ

MODELS OF COLLECTIVE INFLUENCE IN PUBLIC ADMINISTRATION

Анотація. Вступ. Стаття присвячена проблематиці дослідження колективного впливу в публічному управлінні. Зазначено, що дана проблематика не досліджена в українській науці. Результати досліджень продемонстрували, що в зарубіжних науково-прикладних підходах історію колективного впливу ведуть з 2011 року. Концепція колективного впливу розглядається як складова соціальних інновацій, які орієнтовані на зміни та досягнення бажаного результату. Акцентовано увагу на доцільності проведення досліджень щодо виявлення сутності моделей колективного впливу як складової екосистеми впливів в публічному управлінні та визначенні основних тенденцій їх запровадження у практичному вимірі. Наголошено, що моделі колективного впливу характеризуються як новий підхід, орієнтований на досягнення бажаних системних змін. В зарубіжній практиці колективний вплив розглядається як структурна частина екосистеми впливу та об'єднує зусилля урядів, некомерційних організацій, бізнесу, філантропії, з метою створення структурованої співпраці та орієнтовна на досягнення спільних результатів впливу. За результатами проведеного дослідження встановлено, що найбільш актуальними для державного управління на сучасному етапі вважається модель колективного впливу, яка ґрунтується на спільному баченні, співпраці, об'єднанні зусиль різних сторін. Модель зазнала модернізації та удосконалення з 2011 року, з часів її розробки.

Мета. Мета статті полягає у дослідженні сутності моделей колективного впливу як складової екосистеми впливів в публічному управлінні та визначенні основних тенденцій їх запровадження у практичному вимірі.

Матеріали і методи. Матеріалами дослідження є праці зарубіжних науковців, фахівців та експертів, що займають проблематикою дослідження колективного впливу, зокрема щодо розкриття його змісту, визначення теоретичного підґрунтя його моделей та окреслення напрямів його запровадження у практичному вимірі.

В процесі здійснення дослідження було використано наступні наукові методи: аналізу, синтезу та узагальнення (для узагальнення науково-прикладних підходів щодо розкриття сутності моделі колективного впливу); методи співвіднесення та узагальнення (для виявлення світових тенденцій здійснення колективного впливу в системі публічного управління); формалізації, синтезу та логічного узагальнення результатів (для обґрунтування позиції щодо необхідності їх широкого використання на практиці та формулювання висновків).

Результати. У науковій статті досліджено сутність моделей колективного впливу як складової екосистеми впливів в публічному управлінні та визначено основні тенденції їх запровадження у практичному вимірі. Встановлено, що ці моделі мають широке виростання та застосування задля: вирішення складних соціальних проблем; створення сильніших спільнот; створення потужних організаційних та інституційних взаємозв'язків; досягнення тривалих змін шляхом скоординованих і постійних зусиль; підвищення довіри до організації, установи, органу влади, окремої особи; спільного розуміння проблеми та спільного підходу до її вирішення шляхом узгоджених дій; здійснення значних суспільних змін тощо.

Перспективи. В подальших наукових розвідках вважаємо за доцільне продовжити дослідження щодо визначення концептуальних засад моделей колективного впливу, визначення основних методів, технік та технологій здійснення

колективного впливу та акцентувати увагу на необхідність проведення комплексних теоретико-методологічних досліджень в українському науковому просторі та обґрунтувати переваги його запровадження в Україні з урахуванням кращих зарубіжних практик.

Ключові слова: публічне управління та адміністрування, колективний вплив, моделі колективного впливу, інновації, соціальні інновації, партнерство, спільні інновації, екосистема впливів, система впливів.

Summary. Introduction. The article is devoted to the problems of the study of collective influence in public administration. It is noted that this issue has not been investigated in Ukrainian science. The research results showed that in foreign scientific and applied approaches, the history of collective influence has been conducted since 2011. The concept of collective influence is considered as a component of social innovations, which are focused on changes and achieving the desired result. Attention is focused on the expediency of conducting research on identifying the essence of models of collective influence as a component of the ecosystem of influences in public administration and determining the main trends of their implementation in a practical dimension. It is emphasized that models of collective influence are characterized as a new approach aimed at achieving the desired systemic changes. In foreign practice, collective influence is considered as a structural part of the ecosystem of influence and unites the efforts of governments, non-profit organizations, business, philanthropy, with the aim of creating structured cooperation and aimed at achieving joint impact results. According to the results of the conducted research, it was established that the model of collective influence, which is based on a common vision, cooperation, and combining the efforts of various parties, is considered the most relevant for public administration at the current stage. The model has undergone modernization and improvement since 2011, since its development.

Purpose. The purpose of the article is to study the essence of models of collective influence as a component of the ecosystem of influences in public administration and to determine the main trends of their introduction in a practical dimension.

Materials and methods. The materials of the research are the works of foreign scientists, specialists and experts dealing with the issue of collective impact research, in particular, regarding the disclosure of its content, the definition of the theoretical basis of its models, and the outline of directions for its implementation in a practical dimension. In the process of carrying out the research, the following scientific methods were used: analysis, synthesis and generalization (for the generalization of scientific and applied approaches to reveal the essence of the model of collective influence); methods of correlation and generalization (to identify global trends of collective influence in the public administration system); formalization, synthesis and logical generalization of the results (to substantiate the position regarding the need for their wide use in practice and formulation of conclusions).

Results. The scientific article examines the essence of models of collective influence as a component of the ecosystem of influences in public administration and defines the main trends of their introduction in a practical dimension. It has been established that these models have wide growth and application for: solving complex social problems; building stronger communities; creation of powerful organizational and institutional relationships; achieving lasting change through coordinated and sustained efforts; increasing trust in the organization, institution, authority, individual; a common understanding of the problem and a common approach to its solution through coordinated actions; implementation of significant social changes, etc.

Discussion. In further scientific explorations, we consider it expedient to continue research on the definition of the conceptual foundations of models of collective influence, the definition of the main methods, techniques and technologies of the implementation of collective influence, and to emphasize the need for comprehensive theoretical and methodological research in the Ukrainian scientific space and to wrap up the advantages of its introduction in Ukraine with taking into account the best foreign practices.

Key words: public management and administration, collective influence, models of collective influence, innovation, social innovation, partnership, joint innovation, ecosystem of influences, system of influences.

Постановка проблеми. В зарубіжних країнах світу набуває актуальності концепція колективного впливу, яка знаходить практичні вектори запровадження в системі публічного управління. В умовах глобалізації колективний вплив в публічному управлінні розглядається як соціальна інновація, що заснована на формуванні нового спільного порядку денного для вирішення конкретної соціальної проблеми різних масштабів, з урахуванням інтересів зацікавлених сторін. У зарубіжній практиці колективний вплив здійснюється на засадах партнерства та спільного планування. Прийняття спільного планування стало широко поширеним і є кращою моделлю колективного впливу для вирішення різних державних, місцевих та громадських справ. На теперішній час колективний

вплив використовувався в громадах по всьому світу для успішного вирішення різноманітних складних соціальних та екологічних проблем.

Так, у 2012 році, у партнерстві з Aspen Forum for Community Solutions, FSG було започатковано діяльність Форуму колективного впливу задля прискорення та поглиблення навчання щодо практики здійснення ефективного та інтегрованого впливу у різних сферах. В умовах сьогодення провідні вчені та практики об'єднують зусилля задля вироблення спільних програм партнерства задля здійснення відповідних трансформацій та змін. У глобальному вимірі колективний вплив ґрунтується на таких принципах як: спільний порядок денний, спільне вимірювання, взаємодоповнююча діяльність,

безперервна комунікація, основна підтримка та спільне планування.

Колективний вплив характеризується як новий підхід, що орієнтований на досягнення бажаних системних змін та очікуваних результатів. Здебільшого, цей вид впливу розглядається як структурна частина екосистеми впливу та об'єднує зусилля урядів, некомерційних організацій, бізнесу, філантропії, з метою створення структурованої співпраці та орієнтовна на досягнення спільних результатів впливу.

Науковці та практики об'єднують зусилля задля вироблення моделей колективного впливу, які виступають основною потенціалу для здійснення системних змін.

Аналіз останніх досліджень і публікацій продемонстрував, що в зарубіжних джерелах відсутнє єдине розуміння «моделі», здебільшого, ця дефініція розуміється як: фізичний об'єкт; представлення системи або процесу у схематичному вигляді; представлення чогось у словах або числах [14]; конструкція, яка допомагає зрозуміти системи реального світу [19]; фізичне представлення унаочнення якогось предмета; модель як система; модель у вигляді теоретичного опису [6]; гіпотетичний опис складної сутності або процесу [13]; уявний образ явищ за допомогою термінів в контексті наукових теорій [16].

Моделі колективного впливу зарубіжні дослідники тлумачать як складне явище. Бран Д. Крістенс та Паула Т. Інзео (2015) відзначають, що такі моделі суттєво відрізняються від інших ефективних моделей змін у системах і політиках та відкривають можливості для вироблення майбутніх інновацій [1]. На думку М. Грабіш та А. Русіновської (2016) моделі колективного впливу широко досліджуються в психології, соціології, економіці, математиці, інформатиці та тісно пов'язані із формування суспільної думки [8]. Дослідник А. Пірс (2019) стверджує, що сила моделі колективного впливу полягає у створенні сильніших спільнот [15].

В інших зарубіжних джерелах моделі колективного впливу характеризуються з різних позицій, зокрема: мережа членів спільноти, організацій та установ, які взаємодіють задля досягнення змін [20]; в основі таких моделей покладено програми змін, яка заснована та відповідних принципах [15; 18]; співпраця держави, бізнесу та некомерційних організацій [18]; встановлення партнерства за вироблення спільного бачення вирішення проблем різного масштабу [3; 4]; багатосекторальне розуміння проблеми із спільними вимірюваннями та допоміжними заходами [5]; спільний підхід до вирішення складних завдань шляхом об'єднання людей у структурований спосіб для досягнення значних змін [21]; моделі колективного впливу розглядаються в контексті організаційних змін [10]; модель колективного впливу це логічна конструкція, підґрунтям якої є теорія змін [12]; це організація спільної діяльності

на основі комунікації [7]; модель колективного впливу встановлює чотири виміри підтримки лідерів у впливі на інших [11]; моделі колективного впливу ґрунтуються на теорії рольового моделювання [17]; це складна модель, яка містить ієрархію впливів та заснована на низці факторів [9]; модель, яка має ряд переваг (розуміння культурних відмінностей; з'ясування першочергових проблем різного масштабу; визначення необхідних ресурсів; організація та координація розподілу ресурсів тощо) [2].

Втім, слід відзначити, що в українській науці та практиці відсутні комплексні дослідження щодо визначення сутності моделей колективного впливу в публічному управлінні. Це вказує на потребу у проведенні системних наукових розвідках щодо дослідження їх теоретичного підґрунтя.

Метою статті є дослідження сутності моделей колективного впливу як складової екосистеми впливів в публічному управлінні та визначення основних тенденцій їх запровадження у практичному вимірі.

Матеріали і методи. Матеріалами дослідження є праці зарубіжних науковців, фахівців та експертів, що займають проблематикою дослідження колективного впливу, зокрема щодо розкриття його змісту, визначення теоретичного підґрунтя його моделей та окреслення напрямів його запровадження у практичному вимірі.

В процесі здійснення дослідження було використано наступні наукові методи: аналізу, синтезу та узагальнення (для узагальнення науково-прикладних підходів щодо розкриття сутності моделі колективного впливу); методи співвіднесення та узагальнення (для виявлення світових тенденцій здійснення колективного впливу в системі публічного управління); формалізації, синтезу та логічного узагальнення результатів (для обґрунтування позиції щодо необхідності їх широкого використання на практиці та формулювання висновків).

Виклад основного матеріалу. В зарубіжних джерелах модель розуміють з декількох позицій, як:

- щось, на чому може базуватися копія, оскільки це надзвичайно гарний приклад свого типу;
- фізичний об'єкт, зазвичай менший за реальний об'єкт, який використовується для представлення чогось;
- просте представлення системи або процесу, особливо таке, яке можна використовувати в розрахунках або передбаченнях того, що може статися;
- щось побудоване або представлене схематично;
- представлення чогось у словах або числах [14];
- це певна конструкція, яка допомагає краще зрозуміти системи реального світу (загалом усі моделі мають інформаційний вхід, інформаційний процесор і вихід очікуваних результатів) [19];
- фізичне представлення унаочнення якогось предмета (модель часто менша за об'єкт, який вона представляє);
- модель як система;

- теоретичний опис, який може допомогти зрозуміти як система або процес працює або як він може працювати [6];
- гіпотетичний опис складної сутності або процесу [13];
- уявний образ явищ за допомогою термінів (або образів) в контексті наукових теорій [16].

У сучасних зарубіжних дослідженнях колективний вплив розглядається як основа для досягнення змін на системному рівні в громадах шляхом скоординованої міжсекторальної співпраці. Даний вид впливу набуває своєї популярності майже у всіх галузі, зокрема охороні здоров'я, освіті та розвитку громад та інших галузях. Прихильники концепції колективного впливу позиціонують її як новий підхід в управлінні. Втім, на думку Бран Д. Крістенс та Паула Т. Інзео (2015) багато дослідників досить часто нехтують багатьма відповідними висновками попередніх досліджень коаліцій, міжорганізаційних альянсів та інших форм організаційної та міжсекторальної співпраці. Також, вище згадані науковці, стверджують, що модель колективного впливу суттєво відрізняється від інших ефективних моделей змін у системах і політиках, керованих громадою, включаючи низову організацію громади. Концепція колективного впливу потребує проведення подальших наукових розвідок, в частині вивчення спільного та відмінного з побідними підходами, виокремлення ключових відмінностей між структурою колективного впливу та принципами організації низових спільнот, а також розробці рекомендацій щодо вдосконалення практики співпраці для вирішення проблем громади. Отже, запровадження концепції колективного впливу у практичній площині відкриває можливості для створення майбутніх інновацій [1].

В зарубіжних науково-прикладних підходах колективний вплив розуміється як мережа членів спільноти, організацій та установ, які просувають справедливість, навчаючись разом, узгоджуючи та об'єднуючи свої дії для досягнення змін на рівні населення та систем [20].

В межах концепції колективного впливу виокремлюється модель змін. Така модель характеризується своєю складністю, втім її відмінною рисою є багатобічний потенціал для всього сектору впливу для досягнення кращих результатів та їх масштабування. Представлена модель колективного впливу заснована на програмах, які узгоджуються за певними сферами або рівнем впливу (національний, регіональний, місцевий), де спільні цілі завжди відповідають таким принципам як:

- спільний порядок денний — учасники повинні мати спільне бачення, включаючи спільне розуміння проблем і план спільного підходу до їх вирішення на основі узгоджених дій;
- спільні вимірювання — програми колективного впливу повинні послідовно збирати та вимірювати дані та результати, щоб гарантувати, що їхні

зусилля залишаються узгодженими, а всі учасники мають однаковий рівень відповідальності;

- взаємопідсилені заходи — програми диференціюють діяльність учасників, мають чітку координацію дій на основі затвердженого плану;
- системна комунікація — відкрита та послідовна комунікація має вирішальне значення для досягнення спільних цілей, встановлення довіри та формування мотивації всіх учасників;
- системоутворююча підтримка — створення та управління програмою колективного впливу вимагає, щоб кожен учасник мав певні навички координації [15; 18].

Співпраця в межах державних програм або бізнесом надає ряд переваг для некомерційних організацій, які мають можливість продемонструвати переваги колективного впливу:

- отримати важелі впливу та збільшити можливості отримати гранти;
- отримати повноваження лобювати законодавство;
- продемонструвати ефективні та змістовні показники свого бачення та місії [18].

Модель колективного впливу також приносить користь компаніям або іншим особам, які співпрацюють з цими некомерційними організаціями, що пов'язано із отриманням податкових пільг. Некомерційні організації мають найкраще уявлення про потреби та контекст своїх бенефіціарів через встановлення дострокової співпраці, що може допомогти визначити вихідні дані для нової програми. Провідну роль відіграють допоміжні організації, що значно підвищує координацію ініціатив колективного впливу. Наявність системоутворюючої організації підтримки вимагає спеціального персоналу, відокремленого від організацій, що беруть участь у програмі колективного впливу. Цей персонал займатиметься плануванням, управлінням та підтримкою ініціативи за допомогою таких речей, як збір даних та звітність, фасилітація, обробка логістичних та адміністративних деталей, надання технологічної та комунікаційної підтримки тощо. Такі системоутворюючі втілюють адаптивне лідерство [18].

Є також думка, що колективний вплив вимагає від усіх учасників спільне бачення змін, яке включає спільне розуміння проблеми та спільний підхід до її вирішення шляхом узгоджених дій. Розробка спільної системи вимірювання має важливе значення для колективного впливу. Послідовний збір даних і вимірювання результатів за коротким списком показників на рівні громади та в усіх організаціях-учасниках гарантує, що всі зусилля залишаються узгодженими. Це також дає змогу учасникам вважати один одного відповідальним і вчитися на успіхах і невдачах один одного. Ініціативи колективного впливу залежать від різноманітної групи зацікавлених сторін, які працюють разом, не вимагаючи від усіх учасників робити одне й те саме, а заохочуючи кожного учасника здійснювати певний набір заходів, у яких він є

кращим, у спосіб, який підтримує та координується з дії інших. Сила колективних дій походить не від величезної кількості учасників чи одноманітності їхніх зусиль, а від координації їхньої диференційованої діяльності за допомогою плану дій, що підсилює один одного. Зусилля кожної зацікавленої сторони повинні вписуватися в загальний план, якщо їхні спільні зусилля хочуть досягти успіху. Численні причини соціальних проблем і складові їх вирішення взаємозалежні. Їх не можна вирішити нескоординованими діями ізольованих організацій [3].

Також колективний вплив розглядається як зобов'язання групи важливих акторів із різних секторів щодо спільного порядку денного вирішення конкретної соціальної проблеми в масштабі [4].

Колективний вплив, як зазначається в деяких публікаціях, дозволяє учасникам із різних організацій вирішити серйозну проблему, розробивши інтегрований план втручання, який докорінно змінює результати на рівні населення в громаді. У разі успіху громади вирішують серйозні складні проблеми (безробіття серед молоді, низький рівень випускників, бідність та ін.) або здійснюють значні суспільні зміни (більш стійкі продовольчі системи та ін.) шляхом створення спільного багатосекторального розуміння проблеми, спільного бачення та плану дій із спільними вимірюваннями та допоміжними заходами [5].

Є погляд щодо колективного впливу як спільного підходу до вирішення складних завдань шляхом об'єднання людей у структурований спосіб для досягнення значних змін. Вважається, що встановивши спільні очікування щодо цілей, оцінки, діяльності та ресурсів, можна сформулювати тривалі партнерства, які збережуть унікальну ідентичність кожного партнера та досягнуть більше, ніж будь-який партнер міг би зробити самостійно [21].

Окрім того, моделі впливу розглядаються в контексті організаційних змін, що вимагає від всіх нової поведінки. Складові блоки цієї моделі управління змінами від McKinsey включають:

- виховання розуміння та переконання;
- підкріплення змін за допомогою формальних механізмів;
- розвиток таланту та навичок;
- рольове моделювання [10].

В зарубіжних публікаціях виокремлюється логічна модель колективного впливу, підґрунтям якої є теорія змін або модель передбачуваного впливу. Така модель використовується лідерами соціального впливу всередині компанії для підвищення ефективності своєї роботи, а також для підвищення своєї підзвітності перед зацікавленими сторонами за межами організації. Логічна модель висуває ряд тверджень про те, як проєкт буде виконувати свою роботу, які є послідовними, хронологічними, лінійними і важливими. Логічна модель містить конкретних опис кожної дії, ключові заходи, виходи, результати та вплив [12].

Логічна модель колективного впливу надає чітке та наочне уявлення про організацію спільної діяльності, яка призводить до досягнення бажаних змін та очікуваних результатів. Логічна модель змушує учасників рухатися в одному напрямку на основі конструктивного діалогу та вставленні належного рівня комунікації [7].

Логічна модель також виражає форму колективного мислення, що лежить в основі плану ініціативи. Спільна ініціатива пояснює, чому програма повинна працювати; підтверджує, що вона орієнтована на результат; враховує виникнення потенційних ризиків та визначає шляхи їх подолання. Це аспект «теорії програм» або «обґрунтування» логічної моделі колективного впливу. Визначаючи проблему або можливість і показуючи, як заходи втручання будуть реагувати на неї, логічна модель робить припущення планувальників програми явними [7].

У публікаціях 2022 року надається характеристика моделі колективного впливу. Акцентується увага на тому, що модель впливу встановлює чотири виміри підтримки лідерів у впливі на інших:

- створення розуміння та переконання за допомогою фреймінгу та трансформаційного оповідання;
- забезпечення підкріплюючих структур і процесів, які заохочують бажану поведінку та перешкоджають небажаній;
- участь у навчанні та розвитку навичок, необхідних для робочої сили майбутнього;
- рольове моделювання бажаної поведінки. Досягнення балансу та узгодженості між чотирма вимірами моделі є важливим принципом у вдосконаленні [11].

У 2016 році зарубіжні дослідники наголошували, що моделі формування думок широко досліджуються в психології, соціології, економіці, математиці, інформатиці тощо. Основна модель формування думки та наслідування передбачає, що індивіди в суспільстві починають із початкових думок щодо предмета. Моделі взаємодії описуються стохастичною матрицею [8].

У деяких публікаціях демонструється, що модель впливів ґрунтується на теорії рольового моделювання. Ця теорія працює, оскільки люди схильні наслідувати ставлення групи та інтегруватися в неї, як свідомо, так і несвідомо. Якщо всі поведуться певним чином, то, як правило, усі намагаються прийняти однакові погляди, щоб об'єднатися. В організації усі нові учасники будуть знати про активну робочу модель і, отже, негайно її приймуть. Наступний постулат стосується того, що в будь-якій організації є критичні голоси, і вони повинні існувати завжди. Вони необхідні як для індивідуального, так і для колективного зростання. Фахівці в сфері колективних впливів вважають, що для того, щоб прийняти нові робочі методології, по-перше, необхідно навчитися використовувати їх з теоретичної точки зору, а потім перейти до практичного навчання [17].

Привертає увагу модель ієрархії впливів, яка зарубіжними фахівцями вважається корисною структурою для опису багатьох речей, які впливають на зміст новин, які аудиторія бачить, чує та читає. Цю модель запропонували медіадослідники Памела Шумейкер і Стівен Різ у своїй книзі «Посередництво в повідомленні» 1996 року. Вирішальне втручання цієї моделі полягає в тому, що вона допомогла формалізувати ідею про те, що існує низка різних факторів, які впливають на зміст новин, і що ці фактори діють на різних рівнях, від мікрорівня (індивіда) до макrorівня (суспільства). За основу береться думка, що індивіди діють у більших соціальних, економічних, політичних і технічних системах і структурах. Ці системи та структури, у свою чергу, впливають на те, як журналісти думають і як вони виконують свою роботу. Це, у свою чергу, впливає на журналістську продукцію, яку виробляють ці актори [9].

Застосування моделей колективного впливу у практичному вимірі демонструють ряд переваг, зокрема щодо:

- розуміння культурних відмінностей навколо співпраці;
- з'ясування першочергових проблем різного масштабу, які потребують першочергового вирішення;
- визначення необхідних ресурсів задля вирішення проблем;
- проактивне та спільне оцінювання ризиків та способів їх вирішення;
- розробку точних робочих, операційних та/або проектних планів, які відображають результати співпраці;
- реалізацію планів, які відповідають домовленостям, які є результатом процесів співпраці;
- організацію та координацію розподілу ресурсів;
- відкрите та регулярне спілкування з усіма зацікавленими сторонами;
- забезпечення своєчасного постачання якісних продуктів і послуг шляхом спільного моніторингу та оцінки;
- спільне визначення заходів для оцінки прогресу та відповідності;
- рівень зацікавленості учасників спільного планування при коригуванні планів та їх оцінку;
- глибоке розуміння взаємозв'язків між цілями різних груп населення і органами влади [2].

Висновки та перспективи подальших досліджень. Роблячи підсумки зазначимо, що найбільш актуальними для державного управління на сучасному етапі вважається модель колективного впливу, яка ґрунтується на спільному баченні, співпраці, об'єднанні зусиль різних сторін. У більшості країн світу колективний вплив має широке використання та застосування, зокрема, щодо:

- вирішення складних соціальних проблем;
- створення сильніших спільнот;
- створення потужних організаційних та інституційних взаємозв'язків;
- досягнення тривалих змін шляхом скоординованих і постійних зусиль;
- підвищення довіри до організації, установи, органу влади, окремої особи;
- забезпечення міської безпеки та соціальної згуртованості;
- трансформування поведінки задля досягнення змін у цільових спільнотах;
- спільного розуміння проблеми та спільного підходу до її вирішення шляхом узгоджених дій;
- вирішення серйозних складних проблем громад;
- здійснення значних суспільних змін;
- створення спільного багатосекторального розуміння проблеми;
- спільного бачення та плану дій із спільними вимірюваннями та допоміжними заходами;
- формування тривалих партнерств;
- організаційних змін, що вимагає від всіх нової поведінки;
- підтримки лідерів у впливі на інших;
- інформування, роботи ЗМІ, формату подання новин, циклічної комунікації;
- сталого розвитку та ін.

В подальших наукових розвідках вважаємо за доцільне продовжити дослідження щодо визначення концептуальних засад моделей колективного впливу, визначення основних методів, технік та технологій здійснення колективного впливу та акцентувати увагу на необхідність проведення комплексних теоретико-методологічних досліджень в українському науковому просторі та обґрунтувати переваги його запровадження в Україні з урахуванням кращих зарубіжних практик.

Література

1. Christens B. D., Inzeo P. T. Widening the view: situating collective impact among frameworks for community-led change. *Community Development*. 2015. Vol. 46. Iss. 15. P. 420–435. doi: <https://doi.org/10.1080/15575330.2015.1061680>.
2. Collaborative Planning, Organizing & Coordinating. 2022. URL: <https://www2.gov.bc.ca/gov/content/careers-myhr/job-seekers/about-competencies/indigenous-relations/collaborative-planning-organizing-coordinating> (дата звернення: 11.06.2024).
3. Collective Impact Model. *San Diego Veterans Coalition*. URL: <https://sdvetscoalition.org/collective-impact-model/> (дата звернення: 16.06.2024).

4. Collective Impact. *Community Tool Box*. URL: <https://ctb.ku.edu/en/table-of-contents/overview/models-for-community-health-and-development/collective-impact/main> (дата звернення: 16.06.2024).
5. Collective Impact. *Innoweave*. URL: <https://innoweave.ca/streams/collective-impact/> (дата звернення: 24.06.2024).
6. Definition of “model”. *Collins Dictionary*. URL: <https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english/model> (дата звернення: 25.06.2024).
7. Developing a Logic Model or Theory of Change. *Community Tool Box*. URL: <https://ctb.ku.edu/en/table-of-contents/overview/models-for-community-health-and-development/logic-model-development/main> (дата звернення: 13.06.2024).
8. Grabisch M., Rusinowska A. Determining models of influence. *Operations Research and Decisions*. 2016. Vol. 26 (2). P. 69–85. URL: <https://hal.science/hal-01387480/document> (дата звернення: 16.06.2024).
9. Hierarchy of influences model. *The International Journalism Handbook*. URL: <https://ijh.rodrigozamith.com/influences-on-journalistic-media/hierarchy-of-influences-model/> (дата звернення: 14.06.2024).
10. Influence Model — McKinsey’s Change Management Model. *Management Consulted*. 2023. URL: <https://managementconsulted.com/influence-model-mckinseys-change-management-model/> (дата звернення: 22.06.2024).
11. Influence model. 2022. URL: <https://www.england.nhs.uk/wp-content/uploads/2022/01/qsir-influence-model.pdf> (дата звернення: 17.06.2024).
12. Logic Model. *The Center for Social Impact Strategy*. <https://csis.upenn.edu/independent-learning/logic-model/> (дата звернення: 14.06.2024).
13. Model. *Vocabulary.Com*. URL: <https://www.vocabulary.com/dictionary/model> (дата звернення: 16.05.2024).
14. Model. *Cambridge Dictionary*. URL: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/model> (дата звернення: 16.05.2024).
15. Pierce A. The power of collective impact model: building stronger communities. *Best Practices. Sopact*. 2019. URL: <https://www.sopact.com/perspectives/collective-impact-model> (дата звернення: 16.06.2024).
16. Scientific Theory or Model. URL: <https://aether.lbl.gov/www/classes/p10/theory.html> (дата звернення: 16.06.2024).
17. The influence model. *ITM Platform*. URL: <https://www.itmplatform.com/en/blog/the-influence-model/> (дата звернення: 16.05.2024).
18. Understanding Collective Impact: A Model for Change. *Impactful*. 2024. URL: <https://www.theimpactful.com/blog/collective-impact> (дата звернення: 06.06.2024).
19. What is a Model? *Starting Point*. 2006. URL: <https://serc.carleton.edu/introgeo/models/WhatIsAModel.html> (дата звернення: 10.06.2024).
20. What is collective impact. *Collective Impact Forum*. URL: <https://collectiveimpactforum.org/what-is-collective-impact/> (дата звернення: 10.06.2024).
21. What is Collective Impact? *Collective Impact*. URL: <https://collectiveimpact.ucsd.edu/about/index.html> (дата звернення: 10.06.2024).

References

1. Christens, B. D., & Inzeo, P. T. (2015). Widening the view: situating collective impact among frameworks for community-led change. *Community Development*. Vol. 46. Iss. 15. P. 420–435. URL: <https://doi.org/10.1080/15575330.2015.1061680>.
2. Collaborative Planning, Organizing & Coordinating. (2022). URL: <https://www2.gov.bc.ca/gov/content/careers-myhr/job-seekers/about-competencies/indigenous-relations/collaborative-planning-organizing-coordinating>.
3. Collective Impact Model. *San Diego Veterans Coalition*. URL: <https://sdvetscoalition.org/collective-impact-model/>.
4. Collective Impact. *Community Tool Box*. URL: <https://ctb.ku.edu/en/table-of-contents/overview/models-for-community-health-and-development/collective-impact/main>.
5. Collective Impact. *Innoweave*. URL: <https://innoweave.ca/streams/collective-impact/>.
6. Definition of “model”. *Collins Dictionary*. URL: <https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english/model>.
7. Developing a Logic Model or Theory of Change. *Community Tool Box*. URL: <https://ctb.ku.edu/en/table-of-contents/overview/models-for-community-health-and-development/logic-model-development/main>.
8. Grabisch, M., & Rusinowska, A. (2016). Determining models of influence. *Operations Research and Decisions*. Vol. 26 (2). P. 69–85. URL: <https://hal.science/hal-01387480/document>.
9. Hierarchy of influences model. *The International Journalism Handbook*. URL: <https://ijh.rodrigozamith.com/influences-on-journalistic-media/hierarchy-of-influences-model/>.
10. Influence Model — McKinsey’s Change Management Model. (2023). *Management Consulted*. URL: <https://managementconsulted.com/influence-model-mckinseys-change-management-model/>.
11. Influence model. (2022). URL: <https://www.england.nhs.uk/wp-content/uploads/2022/01/qsir-influence-model.pdf>.
12. Logic Model. *The Center for Social Impact Strategy*. <https://csis.upenn.edu/independent-learning/logic-model/>.
13. Model. *Vocabulary.Com*. URL: <https://www.vocabulary.com/dictionary/model>.
14. Model. *Cambridge Dictionary*. URL: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/model>.
15. Pierce A. The power of collective impact model: building stronger communities. (2019). *Best Practices. Sopact*. URL: <https://www.sopact.com/perspectives/collective-impact-model>.

16. Scientific Theory or Model. URL: <https://aether.lbl.gov/www/classes/p10/theory.html>.
17. The influence model. *ITM Platform*. URL: <https://www.itmplatform.com/en/blog/the-influence-model/>.
18. Understanding Collective Impact: A Model for Change. (2024). *Impactful*. URL: <https://www.theimpactful.com/blog/collective-impact>.
19. What is a Model? (2006). *Starting Point*. URL: <https://serc.carleton.edu/introgeo/models/WhatIsAModel.html>.
20. What is collective impact. *Collective Impact Forum*. URL: <https://collectiveimpactforum.org/what-is-collective-impact/>.
21. What is Collective Impact? *Collective Impact*. URL: <https://collectiveimpact.ucsd.edu/about/index.html>.

Стаття надійшла до редакції 30.06.2024